

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 8Csp/63/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5716212477
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Štillová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2021:5716212477.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin pred sudkyňou JUDr. Miriam Štillovou v spore žalobcu: Štátny fond rozvoja bývania so sídlom Lamačská cesta 8, 833 04 Bratislava, IČO: 31 749 542, zastúpený AENEA Legal s. r. o. so sídlom Jozefská 3, 811 04 Bratislava, IČO: 35 951 125 proti žalovanej: Z. Z., H.. XX.X.XXXX, C. Z.. M. XXXXX/XD Z., T. AK JUDr. Silvia Tatarková, s. r. o. so sídlom Škultétyho 472/10, 036 01 Martin, IČO: 36 868 108 v spore o zaplatenie 34 933,61 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 8733,40 eur.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť priznanú istinu s príslušenstvom v spojení s II. výrokom prvého rozsudku č. k. 8Csp/63/2016-466 zo dňa 27.06.2018 a zmluvnú pokutu v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. V časti zaplatenia zmluvného úroku vo výške 4 % ročne od 23.02.2016 z istiny 34.933,61 eur do 24.02.2016, od 01.09.2017 z istiny 1890,- eur do zaplatenia, ako aj v časti zaplatenia úroku z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 23.02.2016 z istiny 34.933,61 eur do 24.02.2016, od 01.09.2017 z istiny 1890,- eur do zaplatenia, sa žaloba zamieta.

IV. Žalobca má právo na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 90 %. O výške náhrady trov konania bude súd rozhodovať samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu 20.10.2016 domáhal vo vzťahu k žalovanej zaplatenia sumy 34 933,61 eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že je právnickou osobou zriadenou osobitným zákonom, ktorá je finančnou inštitúciou slúžiacou na implementáciu nástrojov finančného inžinierstva podľa osobitného predpisu. Žalobca ako štátny účelový fond uzavrel Zmluvu o poskytnutí podpory č. XXX/XXX/XXXX, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 38 350 eur pri základnej úrokovej sadzbe 3,5 % ročne s lehotou splatnosti 30 rokov. V tomto období poskytovali banky porovnateľné úvery pri základnej úrokovej sadzbe v rozpätí medzi 6 % až 8 %. Z uvedených skutočností vyplýva, že činnosť, ktorú žalobca vykonáva, nie je možné kvalifikovať ako obchodnú alebo inú podnikateľskú, nakoľko nespĺňa všetky jej taxatívne vymedzené pojmové znaky. Vzhľadom na činnosť žalobcu vykonávanú na základe osobitného zákona, ktorým je predovšetkým Zákon o štátnom fonde rozvoja bývania, pojmové znaky obchodnej činnosti (t.j. zámer smerujúci k dosiahnutiu zisku, výkon povolania alebo profesie, kvalifikovaný výkon činnosť napĺňajúci znaky trhového správania založeného na ponuke a dopytu) u neho absentujú. V ďalšom poukázal na to, že zmluvu o úvere podpísal ako dlžník aj Z. Z., H.. X.X.XXXX, ktorý však dňa 22.5.2015 zomrel. Z uvedeného dôvodu si uplatňuje žalobca nárok na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom len proti jednému z dlžníkov. Pre porušenie čl. X bod 1 zmluvy o úvere - nedodržanie lehoty výstavby - maximálne 24 mesiacov veriteľ zvýšil úrokovú sadzbu poskytnutého úveru o 0,5 % ročne pre celý zostatok úveru. Na základe

oznámenia zo dňa 19.10.2012 oznámil žalobca zvýšenie úrokovej sadzby na 4 % ročne. Žalobca zaslal žalovanej výzvu na úhradu zo dňa 15.1.2013, v ktorej ju vyzval, aby uhradila svoj dlh na omeškanych splátkach. Výzvou na úhradu bola žalovaná vyzvaná na úhradu sumy 516,63 eur. Napriek výzve na úhradu nedošlo zo strany žalovaného k úhrade vyššie uvedeného dlhu na omeškanie v splátkach. Žalovaná mala zlú platobnú disciplínu, mesačné splátky neuhrádzal pravidelne a v dohodnutej výške. Žalovaná neuhrádzala splátky riadne a včas v mesiacoch 6-12/2015, čiastočne neuhradená splátka v roku 2014, 12-11/2013, 9/2013, 6/2013, 10-12/2012. Žalovaná bola k dátumu 11.1.2016 v omeškani s 11 splátkami, čím došlo k splneniu podmienky ustanovenia čl. X. bod 10.2 písm. a) a čl. XI. bod 11.2 zmluvy o úvere oprávňujúcej žalobcu odstúpiť od úverovej zmluvy, najmä v prípade omeškania dlžníka s úhradou troch a viacerých splátok a požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 25 % nesplatenej istiny. Žalobca je toho názoru, že v predmetnom prípade nejde o čiastkové plnenie, pri ktorých sa splátky premlčujú samostatne podľa § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka, ale ide o jedno plnenie, pri ktorom splatnosť nastala splatnosťou celého úveru. Žalobca má za to, že vzťah založený medzi žalobcom a žalovanou je obchodno-právnym vzťahom, a to konkrétne vzťahom zo zmluvy o úvere, ktorá je upravená ako zmluvný typ v ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Žalovaná sa dostala ku dňu 11.1.2016 do omeškania s úhradou 11 mesačných splátok spolu vo výške 1 894,31 eur. Žalobca odstúpil od zmluvy o úvere podaním zo dňa 20.1.2016, čím sa celý dlh stal splatným. Žalovaná odstúpenie od zmluvy o úvere neprevzala v odbernej lehote a zásielka sa vrátila s dátumom 22.1.2016. Žalobca zasielal odstúpenie od zmluvy o úvere aj spoludlžníkovi Z. Z., H.. X.X.XXXX, ktoré sa však vrátilo s poznámkou adresát zomrel. V odstúpení boli žalovaní vyzvaní, aby dlžnú sumu uhradili v lehote 30 dní od doručenia odstúpenia. Vzhľadom k odstúpeniu a k ust. čl. XI. ods. 11.2 zmluvy o úvere nárok žalobcu na vrátenie poskytnutého úveru zo zmluvy o úvere, vrátane príslušenstva pozostáva z nesplatennej istiny vo výške 34 933,61 eur, nesplateného zmluvného úroku ku dňu 20.1.2016 (dátum odstúpenia) v zmysle ust. čl. V. zmluvy o úvere vo výške 1 224,97 eur, nesplateného úroku z omeškania z nesplatených splátok splatných pred odstúpením vo výške 162,02 eur a zmluvnej pokuty vo výške 8 733,40 eur. Výzva na úhradu bola žalovanej zasielaná skôr ako samotné odstúpenie, ktoré bolo doručené riadne, avšak nebolo prevzaté v odbernej lehote. Žalovaná sa pred zaslaním samotného odstúpenia mala možnosť dozvedieť o tom, že je v omeškani s úhradou pravidelných mesačných splátok vyplývajúcich z ust. čl. V. napriek doručenému odstúpeniu nedošlo zo strany žalovanej k úhrade celkovej dlžnej sumy. Žalobca poukázal na ust. § 506 Obchodného zákonníka, ktorý je osobitným ustanovením k všeobecným ust. Obchodného zákonníka o odstúpení od zmluvy. V zmysle § 506 Obchodného zákonníka je oprávnením veriteľa požadovať vrátenie dlžnej sumy aj s úrokmi. Požiadavka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky (dlžnú sumu) vyplýva zo zmluvy o úvere. Aj povinnosť platiť úrok z nevrátenej časti úveru vyplýva zo zmluvy o úvere a trvá, resp. pokračuje aj po účinnosti odstúpenia veriteľa od zmluvy. Žalobcovi vznikol nárok na zmluvnú pokutu v zmysle čl. XI. bod 2 zmluvy o úvere nasledovne: $34\,933,61 \text{ eur} \times 25 : 100 = 8\,733,40 \text{ eur}$. Vzhľadom k odstúpeniu a ust. čl. XI. ods. 11.2 zmluvy o úvere nárok žalobcu pozostáva z nesplatennej istiny vo výške 34 933,61 eur, nesplateného zmluvného úroku ku dňu 20.1.2016 (dátum odstúpenia v zmysle ust. čl. V. zmluvy o úvere vo výške 1 224,97 eur, zmluvného úroku vo výške 4 % ročne od 23.2.2016 (dátum prevzatia odstúpenia + 30 dní) z nesplatennej istiny vo výške 34 933,61 eur do zaplatenia, nesplateného úroku z omeškania z nesplatených splátok splatných pred odstúpením vo výške 162,02 eur, úroku z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 23.2.2016 (dátum prevzatia odstúpenia + 30 dní), nesplatenej istiny vo výške 34 933,61 eur do zaplatenia a zmluvnej pokuty vo výške 8 733,40 eur. Odstúpenie zasielané žalovanej bolo uložené na pošte dňa 22.1.2016. Od uvedeného okamihu sa zásielka dostala do sféry jej dispozície. Na základe vyššie uvedeného začal tento úkon žalobcu pôsobiť voči žalovanej. Zároveň sa žalobca vyjadroval aj k úroku z omeškania a k nákladom spojených s uplatnením pohľadávky. Poukázal na ust. § 369 ObZ v súlade s ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 21/2013 a mal za to, že žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou celkovej dlžnej sumy v zmysle odstúpenia ku dňu 23.2.2016 (dátum prevzatia odstúpenia žalovanou po uplynutí lehoty 30 dní v zmysle odstúpenia). Základná úroková sadzba ECB k 23.2.2016 (prvý deň omeškania) je 0,05 % ročne a zvýšená o 8 percentuálnych bodov predstavuje výšku úroku z omeškania, t.j. 8,05 % ročne. Okrem vyššie uvedených nárokov, ktoré si uplatnil žalobca, tento si uplatni aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky podľa ust. § 121 ods. 3 OZ vo výške 625,72 eur ako náklady za odstúpenie od zmluvy o úvere 2016 - úkon v sume 512,85 eur, režijný paušál v sume 8,58 eur, 20 % DPH spolu v sume 104,29 eur.

2. Súd vo veci vydal dňa 26.10.2016 platobný rozkaz č. k. 8Csp/63/2016-48. Proti platobnému rozkazu podala žalovaná odôvodnený odpor podaním doručeným súdu 15.11.2016 (čl. I. 54). V odpore uviedla, že ide o spotrebiteľský úver, platí ochrana spotrebiteľa, odstúpenie sa spravuje OZ, nemožnosť domáhať sa zaplatenia zmluvnej pokuty a úrok z omeškania sa posudzuje podľa OZ. V konaní nie je sporné,

že jej manžel, ktorý uzatvoril zmluvu o poskytovaní podpory vo forme úveru s veriteľom, ktorým je žalobca, pričom ona v uvedenom zmluvnom záväzku takisto vystupuje ako dlžník vzhľadom na to, že predmetná zmluva bola uzatvorená za trvania manželstva. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie podpory vo forme úveru vo výške 38 350 eur s poukazom na čl. II zmluvy. Bez ohľadu na to, či sa jedná o úver spotrebiteľský alebo nie, v danom konkrétnom prípade platí zákon o ochrane spotrebiteľa, nakoľko s manželom pri podpisovaní zmluvy vystupovali ako spotrebiteľia a žalobca ako dodávateľ tak, ako definuje zákon. Žalobca ako ŠFRB je v zmysle zákona č. 150/2013 Z. z. § 1 ods. 1 samostatnou právnickou osobou, pričom z § 3 sú zrejmé zdroje fondu, ktorými sú okrem iného aj splátky úverov poskytnutých z fondu, splátky úrokov z úverov poskytnutých z fondu, výnosy zo sankcií uložených fondom a iné. Teda jednoznačne sa jedná o právnickú osobu, ktorá má charakter subjektu hospodáriaceho so ziskom bez ohľadu na argumentáciu žalobcu, ktorý uvádza, že účelom činnosti ŠFRB nie je dosahovanie zisku. Z uvedeného vyplýva, že sa jedná o činnosť obchodnú, ako aj činnosť poskytovania služieb širokej verejnosti. V danom vzťahu žalovaná vystupuje ako spotrebiteľ, a teda sa jedná o zmluvu spotrebiteľskú tak, ako to upravuje ust. § 52 ods. 1 OZ. Žalovaná nevystupuje, ani nevystupovala spolu s manželom v danom právnom vzťahu v rámci svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. V spojení s vyššie uvedeným s poukazom na čl. XIV. ods.14.3., kde sa zmluvné strany dohodli, že práva a povinnosti sa budú okrem iného riadiť aj obchodným, ako aj občianskym zákonníkom. V danom prípade sa malo postupovať v zmysle OZ, aj čo sa týka právneho úkonu odstúpenia od zmluvy. V ďalšom poukázala na ust. § 54 a 48 OZ s tým, že odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti zmluvných strán vyplývajúce zo zrušenej zmluvy. V prípade, že bolo už podľa zrušenej zmluvy plnené, sú účastníci zmluvy takéto plnenie povinní navzájom vyporiadať. Odstúpením od zmluvy zanikajú pre svoju akcesorickú povahu aj vedľajšie záväzky, ktoré sú od existencie hlavného záväzku zmluvne závislé. Takýmito vedľajšími záväzkami sú aj záväzky slúžiace k zabezpečeniu splnenia hlavného záväzku, teda aj záväzok na zaplatenie zmluvnej pokuty podľa § 544 OZ. Žalovaná má za to, že nakoľko došlo k odstúpeniu od zmluvy, žalobca nemá nárok domáhať sa zaplatenia zmluvnej pokuty, pretože dohoda o zmluvnej pokute bola spolu s hlavným záväzkom od začiatku zrušená a právo na jej zaplatenie nemá žiaden právny základ. Zároveň poukazuje na viacero súdnych rozhodnutí, kde sudy konštatovali, že zmluvná podmienka zaväzujúca spotrebiteľa v prípade porušenia povinnosti platiť zmluvnú pokutu je neprijateľná a teda neplatná. V ďalšom poukázala na to, že namieta aj výšku požadovaného úroku z omeškania vo výške 8,05 % ročne, nakoľko v danom zmluvnom vzťahu vystupuje ako spotrebiteľ, a preto aj výška požadovaného úroku z omeškania je neprípustná a v rozpore s ust. o ochrane spotrebiteľa. Podľa § 369 ods. 3 ObZ, ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva. V ďalšom uviedla, že čo sa týkalo splácania predmetného úveru uvedené bolo v réžii jej manžela a ona nemala vedomosť o tom, že sa úver nespláca riadne a včas. Uvedená argumentácia ju týmto neospravedlňuje, musí však pravdivo uviesť, že pod vplyvom udalostí z posledných mesiacov, kedy tragicky prišla o manžela musela riešiť napriek tomu všetky náležitosti tak, aby to všetko naďalej fungovalo. Žalovaná sa domnievala, že úver poskytnutý zo strany ŠFRB bol refinancovaný cez OTP banku, ktorý mal byť naďalej splácaný. Aj v rámci dedičského konania po jej nebohom manželovi nebol záväzok voči ŠFRB prejednaný a tento vyporiadany. K odstúpeniu od zmluvy zo strany žalobcu došlo napriek jej nevedomosti o existencii záväzku. Žalovaná vie, že uvedená argumentáciu ju nezbavuje povinnosti záväzok uhradiť, ale prinajmenšom považuje odstúpenie od zmluvy za predčasné, vrátane podania žaloby. Žiada, aby žaloba bola zamietnutá.

3. Súd prvým rozsudkom č. k. 8Csp/63/2016-466 spolu s opravným uznesením č. k. 8Csp/63/2016-632 vo výroku I. konanie v časti zaplatenia sumy 6 890,- eur s príslušenstvom zastavil, vo výroku II. rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi istinu spolu so zmluvným úrokom a spolu s úrokom z omeškania, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 625,72 eur a to všetko v mesačných splátkach po 500,- eur splatných vždy do 20. dňa príslušného mesiaca počnúc právoplatnosťou rozsudku pod stratou výhody splátok. Vo výroku III. súd žalobu zamietol a vo výroku IV. priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 60 %. Proti tomuto rozsudku bolo podané odvolanie žalobcom, aj žalovanou.

4. O odvolaniach proti rozsudku rozhodoval uznesením č. k. 6CoCsp 9/2020 zo dňa 30.10.2020 Krajský súd v Žiline, ktorý rozhodol tak, že odmietol odvolanie žalobcu konkrétne časti výroku I., v ktorej súd zastavil konanie o zaplatenie sumy 6890,- a v časti výroku II., v ktorej súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu spolu so zmluvným úrokom, úrokom z omeškania a nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky. Ďalej krajský súd rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 8Csp/63/2016-466 zo

dňa 27.6.2018 v spojení s opravným uznesením č. k. 8Csp/63/2016-632 zo dňa 18.12.2019 vo výroku I. v časti o zastavení konania o príslušenstve zo sumy 6890,- eur, vo výroku II. v časti o povolení splácať dňom priznanú istinu s príslušenstvom v mesačných splátkach po 500,- eur splatných vždy do 20. dňa príslušného mesiaca, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že omeškanie s uhradením jednej splátky má za následkom zrochnosť celého dlhu a vo výrokoch III. a IV. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. V odôvodnení Krajský súd uviedol, že pre potreby posúdenia právneho základu vzťahu, ktorý vznikol medzi stranami sporu vychádzal z toho, že posudzovaná zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru č. 506/750/2010 medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou a jej nebohým Z. Z. Z. bola uzavretá dňa 01.06.2010. Teda v čase, keď Občiansky zákonník obsahoval úpravu spotrebiteľských zmlúv, ktorá bola do neho včlenená novelou zák. č. 150/2004 Z. z. účinnou od 01.04.2004. Žalobca ako veriteľ uzatvoril so žalovanou a jej nebohým manželom predmetnú zmluvu v zmysle ustanovení vtedy platného zák. č. 607/2003 Z. z. o štátnom fonde rozvoja bývania, ktorý je právnickou osobou, pôvodne zriadenou zák. č. 124/1996 Z. z. o štátnom fonde rozvoja bývania, účinným od 01.05.1996. V čase podania odvolania stranami sporu (júl 2018) žalobcom nastolená právna otázka ešte nebola vyriešená, medzičasom však NS SR uznesením z 29.04.2019 sp. zn. 4Cdo/106/2018 rozhodol, že zrušil rozhodnutia súdov nižších stupňov s tým, že vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uvedené rozhodnutie dovolacieho súdu spočívalo na riešení rovnakej právnej otázky, t. j. či právny vzťah založený medzi žalobcom a žalovanou z titulu zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru uzavretej podľa ustanovení zák. č. 124/1996 Z. z. je spotrebiteľskou zmluvou, alebo sa jedná o čisto obchodný vzťah. Dovolací súd dospel k záveru, že Štátny fond rozvoja bývania (ďalej len „ŠFRB“) je osobitný subjekt zriadený zákonom na realizáciu podpory štátu v oblasti bytovej politiky zákonom upravenými nástrojmi, pri ktorej nemá postavenie dodávateľa podľa ustanovenia § 52 ods. 3 OZ a ním uzatvorené zmluvy pre realizáciu podpory štátu v oblasti bytovej politiky nemajú charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 OZ. Senát dovolacieho súdu, ktorý koná v danej veci preto vychádza zo záverov vyjadrení v uzneseniach NS SR sp. zn. 4Cdo 106/2018, sp. zn. 8Cdo 9/2019, sp. zn. 1Cdo 30/2016, ako aj z unesenia ÚS SR sp. zn. 4Us 373/2018 a mal za to, že okresný súd nesprávne posúdil právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou keď konštatoval jeho spotrebiteľský charakter. Z označených rozhodnutí totiž vyplýva, že vzťah medzi žalobcom a žalovanou je absolútny obchod v zmysle ustanovení § 261 ods. 1 písm. b) Obchodného zákonníka.

Ďalej odvolací súd v odôvodnení uviedol, že sa stotožňuje s odvolacími námietkami žalobcu v súvislosti s povolením splácať priznanú žalovanú istinu spolu s príslušenstvom a nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky. Mal za to, že je potrebné, aby súd zohľadnil všetky námietky, ktoré uvádzal aj žalobca, nakoľko povolenie splácať nemôže byť v takom rozsahu, aby dlžník svoj dlh splácal neprimerane dlhú dobu, ide o splatný dlh a prípadne rozhodnutie súdu o splátkach, prípadne určení dlhšej lehoty na zaplatenie žalovanej istiny musí mať podklad v dokazovaní. Dôkazné bremeno je v danom prípade na žalovanej sporovej strane. Takéto splátky tiež nemôžu byť neprimerane nízke (napr. vo výške 210,- eur navrhovaných žalovanou).

Výrok I. napadnutého rozsudku je nepreskúmateľný, konkrétne v jeho časti o zastavení konania o príslušenstve zo sumy 6890,- eur, nakoľko nie je zrejmé, o aké príslušenstvo uvedenej pohľadávky sa jedná a to aj s prihliadnutím na obsah čiastočných späťvzatí žaloby učinenej žalobcom v priebehu konania. Okresný súd preto primárne v ďalšom konaní za súčinnosti žalobcu ujasní, o čom bude ďalej konať. Uvedené podania žalobcu tiež vykazujú viaceré chyby a nezrovnalosti. Zároveň krajský súd v odôvodnení uviedol, že ani výrok IV. napadnutého rozhodnutia nezodpovedá procesnému úspechu strán v spore a v ňom uvedenému zákonnému ustanoveniu. Neexistuje žiaden dôvod, prečo by súd pri rozhodovaní o pomere úspechu a neúspechu jednotlivých procesných strán v spore nemal zohľadniť aj úroky z omeškania, príp. iné príslušenstvo pohľadávky. V prípade, že žalobca sa žalobou domáha aj zaplatenia žalovanej istiny a úrokov z omeškania v určitej výške, je potom potrebné vychádzať zo žaloby, ktorou uplatnil svoj nárok a výsledky sporu.

6. Súd vo veci pokračoval po vrátení veci, vytýčením termínu pojednávania, na ktorom vo veci aj rozhodol. Vychádzajúc z právneho názoru, ktorý bol prezentovaný zo strany dovolacieho súdu, tak mal súd za to, že vzťah medzi žalobcom a žalovanou je absolútny obchod v zmysle ustanovenia § 261 ods. 1 písm. d) OZ. Z uvedeného súd vychádzal aj v súvislosti rozhodovaním o časti, ktorá bola krajským súdom zrušená.

7. Čo sa týka I. výroku rozsudku, ktorý bol zrušený uznesením krajského súdu, tento bol zrušený len v časti o zastavení konania o príslušenstve zo sumy 6890,- eur. Zo spisového materiálu vyplýva, že žalobca podaním zo dňa 13.09.2017 (č. I. 193-198 spisu) zobral žalobu späť pre sumu 5 210,- eur a to z dôvodu čiastočnej úhrady realizovanej žalovanou dňa 31.08.2017 v sume 5 000,- eur v časti istiny a úhrady dňa 06.09.2017 vo výške 210,- eur, kde túto sumu započítal žalobca v zmysle ustanovení OZ a to tak, že započítal túto čiastku na zmluvnú pokutu vo výške 210,- eur a vo výške 5000,- eur započítal na časť istiny. Ďalej v podaní zo dňa 23.01.2018 žalobca zobral žalobu späť v časti pre sumu 840,- eur z dôvodu 4 úhrad žalovanej po 210,- eur a to v dňoch 06.10.2017, 06.11.2017, 06.12.2017 a 08.01.2018 (č. I. 320 spisu). Predmetné čiastočné platby započítal žalobca v zmysle čiastočného späťvzatia na zmluvnú pokutu vo výške 840,- eur. V podaní zo dňa 25.05.2018 zobral žalobca žalobu späť o ďalších 840,- eur (č. I. 450 spisu), kde predmetné čiastočné úhrady vo výške 840,- eur opätovne započítal na zmluvnú pokutu a na pojednávaní konanom dňa 28.05.2018 (č. I. 450 spisu) uviedol, že žalovaná realizovala v jeho prospech ďalšie 4 úhrady po 210,- eur a to dňa 06.03.2018, 06.04.2018, 06.02.2018 a 07.05.2018, kde uvedené opätovne bolo zarátané na zmluvnú pokutu. Celkovo teda bola uhradená čiastka 6890,- eur a v tejto časti zobral žalobca žalobu späť. Preto okresný súd postupom podľa § 146 ods. 2 CSP rozhodol o zastavení konania v časti zaplatenia sumy 6890,- eur. Súd však rozhodol aj o zastavení príslušenstva, avšak toto rozhodnutie v tejto časti bolo zrušené krajským súdom, nakoľko nebolo dôvodné. Je zrejme z podaní vykonaných zo strany žalobcu, že došlo k späťvzatiu žaloby len v časti zaplatenia sumy 6890,- eur, t. z. že nedošlo k čiastočnému späťvzatiu v časti týkajúcej sa žiadneho príslušenstva.

8. Čo sa týka zrušujúceho rozsudku vo výroku II. v časti splácať priznanú istinu s príslušenstvom v splátkach po 500,- eur, tak v tejto časti výrok II. bol zrušený a vrátený súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalovaná na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 18.08.2021 uviedla, že súhlasí s návrhom žalobcu, čo sa týka zaplatenia priznanej istiny s príslušenstvom, že nebude zaplatená táto istina v splátkach, ale žiadala, aby súd ju zaviazal zaplatiť zostatok a ako aj priznaný nárok v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Z tohto dôvodu súd vo výroku rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť priznanú istinu s príslušenstvom v spojení s výrokom II. prvého rozsudku č. k. 8Csp/63/2016-466 zo dňa 27.06.2018 a zmluvnú pokutu v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

9. Súd prvým rozsudkom zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť žalobcovi istinu spolu s príslušenstvom (zmluvný úrok, úrok z omeškania), náklady spojené s uplatnením pohľadávky, a v rámci rozhodovania o uvedenom, započítal splátky, ktoré realizovala žalovaná v celkovej výške 6890,- eur na istinu, čím došlo k špecifikovaniu úrokov a úrokov z omeškania v závislosti od započítania jednotlivých splátok. Výrok II. v tejto časti bol potvrdený odvolacím súdom, ktorý mal za to, že to bola žalovaná, ktorá určila, na čo sa majú započítať predmetné splátky.

10. Keďže súd započítal splátky, ktoré boli realizované v priebehu konania zo strany žalovanej v celkovej výške 6890,- eur na istinu, predmetom konania po odvolacom konaní zostal nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 8733,40 eur.

11. Podľa § 544 ods. 2 OZ zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty, alebo účinný spôsob jej určenia.

Podľa § 545 ods. 1 OZ, ak z dojednania o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení.

Podľa § 300 Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“) okolnosti vylučujúce zodpovednosť (§ 374) nemajú vplyv na povinnosť platiť zmluvnú pokutu.

Podľa ustanovenia § 302 OBZ odstúpenie od zmluvy sa nedotýka nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty. Právna úprava vychádza z absolútnej objektívnej zodpovednosti za porušenie povinnosti, ktorá je zabezpečená zmluvnou pokutou, t. z. že zmluvný subjekt, ktorý poruší zmluvnú povinnosť, sa nemôže zbaviť povinnosti túto pokutu zaplatiť, ibaže sa inak dohodnú samotné zmluvné strany. Zaplatenie zmluvnej pokuty neoslobodzuje povinnú stranu od plnenia povinnosti, ktorú porušila.

12. Žalobca a žalovaná sa v zmluve výslovne dohodli, že ak dôjde k naplneniu bodu 8.4. zmluvy, sú žalovaní povinní uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 25 % z celej dlžnej sumy, ktorá pozostáva zo súčtu zostatku istiny a úroku, ktorú žalobca vyčíslil v odstúpení. V uvedenom ustanovení je teda spôsob určenia výšky zmluvnej pokuty jednoznačný a to vo vzťahu k základu, z ktorého sa vypočítava, ako aj vo vzťahu k spôsobu výpočtu. Z tohto dôvodu súd bol toho názoru, že žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v celom rozsahu, nakoľko boli splnené všetky podmienky, ktoré stanovila zmluva o úvere a to:

- zmluvná pokuta bola dojednaná písomne v čl. VIII. bod 8.4. zmluvy,
- bol určený spôsob jej určenia, t. j.: (nesplatená istina + nesplatený zmluvný úrok) x 25:100= suma zmluvnej pokuty
- bola špecifikovaná zmluvná povinnosť pri porušení, ktorej vzniká nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty (omeškanie s úhradou ktorejkoľvek splátky dlhšej ako 6 mesiacov - závažné porušenie zmluvy - opakované nesplácaním úveru),
- ďalej jednoznačné určenie výšky zmluvnej pokuty a to vo vzťahu k základu, z ktorého sa vypočítava a t. j. 25 % z celej dlžnej sumy, ktorá pozostáva zo súčtu zostatku istiny a úroku.

Z tohto dôvodu súd, keďže nepovažoval vzťah medzi žalobcom a žalovanou za vzťah spotrebiteľský, ale išlo o obchodno-závazkový vzťah, mal za to, že žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v celom rozsahu a preto mu ju vo výroku rozsudku aj priznal.

13. Keďže súd vykonané čiastočné úhrady započítal na istinu, priznal preto žalobcovi istinu vo výške 28.043,61 eur, nesplatený zmluvný úrok vo výške 1224,97 eur k 20.01.2016 a berúc do úvahy čiastkové platby žalovanej priznal aj zmluvný úrok vo výške 4 % ročne od 25.02.2016 z jednotlivkej výšky istiny, od ktorej boli odrátané čiastočné úhrady, nesplatený úrok z omeškania vo výške 162,02 eur, ako úrok z omeškania vo výške 8,05% ročne z jednotlivkej výšky istiny, od ktorej boli odrátané čiastočné úhrady žalovanej a vo zvyšku uplatnených zmluvných úrokov a úrokov z omeškania súd žalobu zamietol. Keďže v III. výroku nebolo riadne špecifikované, v ktorej časti bola žaloba zamietnutá, tento III. výrok bol zrušený uznesením krajského súdu, tak súd v druhom rozsudku v III. výroku špecifikoval v akej časti uplatnených zmluvných úrokov a úrokov z omeškania bola žaloba zamietnutá odvolávajúci sa na odôvodnenie prvého rozsudku v predmetnej veci.

14. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, príp. vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

15. Žalobca si žalobným návrhom uplatnil nárok na zaplatenie istiny vo výške 34.933,61 eur, nesplateného zmluvného úroku vo výške 1224,97 eur, zmluvného úroku vo výške 4 % ročne od 23.02.2016 z istiny vo výške 34.933,61 eur do zaplatenia, ktoré súd vyčíslil ku dňu rozhodovania, t. j. do 18.08.2021 a toto vyčíslené príslušenstvo predstavovalo sumu 7671,99 eur, ďalej si uplatnil vyčíslený úrok z omeškania vo výške 162,02 eur, úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 23.02.2016 z istiny vo výške 34.933,61 eur ku dňu vyhlásenia rozsudku, t. j. 18.08.2021 v sume 15.439,88 eur, zmluvnú pokutu vo výške 8733,40 eur, náklady spojené s vymáhaním pohľadávky vo výške 625,72 eur. Spolu si žalobca uplatnil sumu po vyčíslení príslušenstva vo výške 68.791,59 eur, čo predstavuje v percentuálnom vyjadrení 100%.

Bola mu priznaná zo strany súdu istina vo výške 28.043,61 eur, zmluvný úrok vo výške 1224,97 eur, úrok z omeškania vyčíslený vo výške 162,02 eur, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 625,72 eur, zmluvná pokuta vo výške 8733,40 eur plus úspech predstavuje aj čiastka 6890,- eur, ktorá predstavuje splátky, ktoré realizovala žalovaná v priebehu konania a rovnako mu boli priznané aj vyčíslené úroky z omeškania vo výške 13.277,29 eur a vyčíslené úroky z úveru vo výške 6597,40 eur ku dňu rozhodovania, t. j. do 18.08.2021, ktoré boli vyčíslené v závislosti od jednotlivých úhrad, ktoré realizovala žalovaná a boli započítané na istinu. Spolu mu bola priznaná čiastka 65.554,41 eur, čo predstavuje 95 % úspech žalobcu. Úspech žalovanej predstavuje 5 %, t. z., že čistý úspech žalobcu predstavuje 100- 95 % = 90 %.

Súd preto priznal žalobcovi vo vzťahu k žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 90%.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.